

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Soroca, sediul central din 15 decembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2018, declarat de către avocatul Martin Vasile în numele inculpatului

Rusu Ilie XXX, născut la XXX, originar din XXX, domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 19.11.2015 – 15.12.2017;

2. Instanța de apel: 18.01.2018 – 03.10.2018;

3. Instanța de recurs: 07.12.2018 – 20.02.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul central din 15 decembrie 2017, Rusu Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de administrare a bunurilor materiale și a mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate Istudor Matei a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța civilă.

2. Prima instanță a constatat că Rusu Ilie, din anul 2006 și până la data de 20 iulie 2015, activând în calitate de voluntar la organizația non profit „Kids for him, INC”, înregistrată în Republica Moldova la data de 23 mai 2013 sub denumirea de AO „Împărăția Copiilor”, intenționat, prin înșelăciune și abuz de încredere, având scop de cupiditate, a decis să comită escrocheria în proporții deosebit de mari. Astfel, folosindu-se de încrederea acordată de asociația non profit „Kids for him, INC”, cu care a conlucrat aproximativ 9 ani de zile, a selectat mai multe imobile din or. XXX, pe care le-a prezentat membrilor organizației ca aceștia să decidă care din ele urmează a fi procurate pentru necesitățile organizației non profit „Kids for him, INC”, pe teritoriul raionului XXX.

Ulterior, organizația non profit „Kids for him, INC” neavând posibilitatea de a încheia direct tranzacția de vânzare-cumpărare a imobilelor selectate, din cauză că la acel moment nu era înregistrată în Republica Moldova, în persoana pastorului Istudor Matei, s-a înțeles verbal cu Rusu Ilie ca acesta să perfecteze un contract de vânzare-cumpărare pe numele său ca ulterior dreptul de proprietate asupra imobilelor să treacă la organizația non profit „Kids for him, INC”.

Drept urmare, la data de 10 mai 2006, Sumalan Daniel, din numele organizației non profit „Kids for him, INC”, a transferat pe contul lui Rusu Ilie, deschis la BC „Moldindcombank”, suma de 20200 dolari SUA și la 29 mai 2006 - 7474 dolari SUA. Mai apoi Istudor Matei personal i-a înmănat lui Rusu Ilie suma de 20000 dolari SUA, din care, la data de 21 iunie 2006 și 15 iulie 2006, au fost procurate bunurile imobile după cum urmează:

- contractul de vânzare-cumpărare dintre Rusu Ilie și Cernopolc Valeriu prin care cel dintâi a procurat de la ultimul imobilul compus din teren cu modul de folosință „pentru construcții” - 0,0602 ha, construcție casă de locuit individuală - 96,6 mp, construcție accesorie - 11,6 mp, construcție accesorie - 39,5 mp, construcție accesorie - 37,4 mp și construcție accesorie - 16,2 mp, situat în XXX, cu numărul cadastral convențional 7801119252, cu suma de 20000 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului Băncii Naționale, echivalau cu 333460 lei;

- contractul de vânzare-cumpărare dintre Rusu Ilie și Cernopolc Valeriu prin care cel dintâi a procurat de la ultimul imobilul compus din teren cu modul de folosință „pentru construcții” - 0,1131 ha și construcție accesorie - 58,4 mp, situat în XXX, cu numărul cadastral convențional 7801119204, cu suma de 5000 euro, care la acel moment, conform cursului Băncii Naționale, echivalau cu 83365 lei;

- contractul de vânzare-cumpărare dintre Rusu Ilie și Cernopolc Andriana prin care cel dintâi a procurat de la ultima imobilul compus din teren cu modul de folosință „pentru construcții” - 0,0614 ha, construcție casă de locuit individuală - 97,9 mp, construcție accesorie - 5,9 mp, construcție accesorie - 36,7 mp, situată în XXX, cu numărul cadastral convențional 7801119251, cu suma de 22500 euro, care la acel moment, conform cursului Băncii Naționale, echivalau cu 379311 lei.

Ulterior, folosindu-se de încrederea acordată de organizația non profit „Kids for him, INC”, care periodic îl susținea financiar pe el și familia lui, prin înșelăciune și abuz de încredere, în scop de profit, știind cu certitudine că bunurile imobile procurate de la Cernopolc Valeriu și Cernopolc Andriana au fost înregistrare pe numele său doar pentru a le gestiona, la data de 20 iunie 2015, a încheiat cu Cecan Tasia un contract de vânzare-cumpărare prin care i-a înstrăinat acesteia imobilul de pe str. XXX la prețul de 80000 lei, iar la data de 20 iulie 2015, prin contract de donație i-a înstrăinat fiicei sale Munteanu Cristina imobilele de pe str. XXX și XXX, depozitând astfel AO „Împărăția Copiilor” de bunurile care au fost procurate și întreținute de asociație.

Astfel, Rusu Ilie folosindu-se de încrederea acordată, prin abuz și înșelăciune a însușit bunurile imobile care i-au fost transmise în gestiune, pricinuindu-i părții vătămate AO „Împărăția Copiilor” prejudicii materiale în mărime de 796136 lei, fapt ce constituie daune în proporții deosebit de mari.

3. La data de 29 decembrie 2017, avocatul Martin Vasile în numele inculpatului a declarat apel împotriva sentinței solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - instanța nu a ținut cont de faptul că sumele transferate din SUA au fost donații de la persoane fizice inculpatului pentru ca acesta să-și procure pe numele său, necondiționat și fără obligațiuni față de terțe persoane o casă de locuit, pentru munca depusă și rezultatele atinse pe parcursul activității în calitate de pastor al bisericii baptiste din Soroca și Forești, iar la autentificarea contractelor de vânzare-cumpărare a imobilelor a fost

prezentă și partea vătămată Istudor Matei, care nu a făcut nicio mențiune despre soarta bunurilor imobile după încetarea activității în biserica baptistă din Moldova; - fapta inculpatului urma a fi examinată în procedură civilă, însă partea vătămată a depus plângere pentru intentarea unei proceduri penale din cauză că nu avea probe pentru reîntoarcerea sumelor donate inculpatului; - instanța nu a ținut cont că după renovarea casei, inculpatul primea delegații din SUA și copii din Soroca cu care se petreceau lecții ore în șir pentru atragerea lor în biserica baptistă; - oferirea temporară a spațiului locativ era scopul și destinația activității inculpatului începând cu anul 1999, atunci când a devenit pastor al bisericii baptiste; - instanța urma să aprecieze critic declarațiile martorului Cernopolc Valeriu având în vedere relațiile ostile dintre aceștia, precum și că acesta s-a eschivat de la darea declarațiilor până în instanța de judecată, atunci când a fost adus de socrul părții vătămate; - declarațiile martorului Cernopolc Valeriu sunt controversate; - la fel, instanța urma să aprecieze critic și declarațiile martorilor Sanduleac Alexandru și soților Malancea – socrii părții vătămate, care sunt conducători ai bisericii baptiste din Moldova și sunt părți cointeresate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2018, apelul declarat de către avocatul Martin Vasile în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, fiind întrunite elementele constitutive ale acesteia.

Consecvent, instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatului se confirmă prin următoarele probe:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate Matei Istudor - pastor al bisericii baptiste din Atlanta SUA și președinte al organizației non profit „Kids for him, INC”, potrivit căreia, organizația a decis să cumpere un bun imobil în or. XXX care să fie folosit drept sediu al misiunii și care să găzduiască echipele trimise din SUA, Europa și România pentru ajutorarea copiilor și bătrânilor din localitate. Din motiv că în acea perioadă AO „Împărăția copiilor” nu avea un statut oficial în R. Moldova și că nici un membru al bord-ului organizației „Kids for him, INC” nu avea cetățenia acestei țări, conducerea organizației a decis înregistrarea imobilelor care urmau a fi procurate, pe numele lui Rusu Ilie - persoană care, în cei doi ani de colaborare – 2004-2006 - s-a dovedit a fi de încredere, fiindu-i delegate inclusiv atribuțiile vizavi de găsirea imobilelor potrivite. Pentru procurarea imobilelor, personal a împrumutat de la pastorul Sanduleac Alexandru suma de 2500 dolari SUA, care i-au fost transmiși lui Cernopolc Valeriu drept arvună, iar suma contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile vizate în speță - 51000 dolari SUA i-au fost transmiși lui Ilie Rusu de către organizația „Kids for him, INC” în mai multe etape: prima - în luna mai 2006, prin transfer bancar 33040 dolari SUA și a doua, care constituie partea rămasă din suma de 51000 dolari SUA – personal, față de notarul din or. XXX, fiind încheiată tranzacția propriu-zisă, pe numele inculpatului. Acesta fost lăsat să locuiască în bunul imobil procurat atât timp cât va deservi interesele misiunii „Kids for him, INC”. A precizat partea vătămată că, pentru ca Rusu Ilie să fie considerat proprietarul imobilelor, acesta urma să achite o chirie simbolică de 15 dolari SUA pe lună, precum și că, din motiv că acesta câștigase

o încredere puternică, condiții sau interdicții vizavi de dreptul de dispoziție asupra acestor imobile nu au fost menționate în contractele de vânzare-cumpărare. Ulterior, bunurile imobile vizate au fost renovate, fiind cheltuiți până în luna noiembrie 2007 - 10800 dolari SUA, iar din anul 2007 și până în 2014 - aproximativ 5000 dolari. În primăvara anului 2010, i-a zis lui Rusu Ilie să meargă la Oficiul Cadastral Soroca și să delimiteze proprietățile, pentru a putea vinde casa cea mai mare ce nu era folosită și la care se necesitau reparații costisitoare din cauza deteriorărilor datorate timpului. După doi ani de zile nu s-a rezolvat nimic nici cu delimitarea terenurilor și nici cu vânzarea imobilului, Rusu Ilie încetând să mai trimită rapoarte lunare. În 2012, a aflat că inculpatul plecase la Moscova, încetând să mai lucreze în interesele organizației „Kids for him, INC”, motiv pentru care a sistat susținerea lui financiară. Tot din această perioadă Rusu Ilie a încetat să plătească chiria pentru imobil de 15 dolari pe lună. După ce a înregistrat organizația „Kids for him, INC” în R. Moldova, i-a solicitat inculpatului, timp de doi ani, să facă transferul de proprietate al imobilului, însă fără rost. În anul 2014, AO „Împărăția copiilor” împreună cu un grup de voluntari au mai efectuat o reparație în sumă de 6000 dolari SUA, la care inculpatul nu a participat și nu a știut de ele. În 2015, inculpatul, fiind vizitat la de către Capota Elisabeta, i-a comunicat acesteia că echipa trimisă de organizația „Kids for him, INC” nu va putea fi cazată în imobilul vizat în speță, deoarece are un alt proprietar și nici nu i-a permis să meargă pe adresa imobilului să ia echipamentele trimise din SUA și puse la dispoziția staff-ului, și depozitate acolo. Când a venit, toate lacătele de la uși erau schimbate și porțile încuiate. După mai multe încercări de a lua legătura cu Rusu Ilie, a înțeles că acesta îl evită și are intenția să înstrăineze bunul imobil, adresându-se organelor abilitate pentru investigarea cazului. A mai precizat că toate cheltuielile legate de efectuarea lucrărilor de construcție și întreținere a imobilului au fost suportate de către organizația „Kids for him, INC” și la moment constituie suma de 76000 dolari SUA, fără lucrul de voluntariat al prietenilor „Kids for him, INC”, care conform cursului BNM constituie 1421200 lei. Totodată, a menționat că 20000 dolari SUA i-a împrumutat personal de la un prieten pe nume Sidney Austin Hopkins;

- declarațiile martorului Sanduleac Alexandru - pastor la biserica creștinilor evanghelici bapțiști din or. Cupcini, r-nul Edineț, potrivit cărora, el a fost cel care i l-a recomandat părții vătămate pe inculpat, ca fiind o persoană de încredere și care ar putea gestiona sau ajuta activitatea organizației „Kids for him, INC” în r-nul Soroca. Astfel, la întâlnirea dintre toți trei, Matei Istudor i-a propus lui Rusu Ilie să procure un imobil în or. Soroca pentru organizația „Kids for him, INC” unde să aibă loc adunările și activitățile organizației, precum și unde să aibă loc temporar de trai voluntarii participanți în proiectele organizației. Imobilul urma să fie înregistrat temporar pe numele lui Rusu Ilie, ulterior urmând a fi trecut în proprietatea organizației „Kids for him, INC”, propunere cu care Rusu Ilie a fost de acord. Imobilul a fost procurat pe banii alocați de către organizația „Kids for him, INC”, iar 2500 dolari SUA i-a împrumutat el părții vătămate. Matei Istudor și Rusu Ilie au încheiat o înțelegere verbală prin care ultimul urma să locuiască în acel imobil cu familia sa, achitând o chirie lunară în mărime de 15 dolari SUA. Nu era satisfăcut de acest fapt, în ultimii ani încetând să o mai achite. De la data procurării imobilului, de către organizația „Kids for him, INC” au fost efectuate multe lucrări de reconstrucție și reparație a imobilului, care s-au ridicat la aproximativ 20000 dolari SUA. Din 2013, atunci când AO „Împărăția copiilor” a fost înregistrată în Moldova, au început tratativele cu Rusu Ilie

pentru reînregistrarea dreptului de proprietate a imobilului pe numele asociației. Acesta a plecat de multe ori în F. Rusă, reprezentanții organizației neavând posibilitatea să-l găsească. În vara anului 2015, un grup de voluntari din SUA au venit în or. XXX la imobilul de pe str. XXX, inculpatul comunicându-le că imobilul are alt proprietar și că grupul nu poate fi cazat;

- declarațiile martorului Malancea Alexandru - președintele complexului creștin „Sfinta Treime” din R. Moldova, potrivit căroră, în anul 2006, organizația „Kids for him, INC”, care organiza diferite întâlniri la sediul lor din Chișinău, a găsit un om de încredere recomandat de pastorul Sanduleac Alexandru, pe nume Rusu Ilie, care urma să întâlnească echipele de voluntari din nordul R. Moldova. A mai menționat că organizația „Kids for him, INC” a colectat mijloace bănești pentru procurarea unui imobil în or. XXX, unde a fost creată o bază de lucru al voluntarilor care veneau din România, SUA și Moldova. Bani au fost donați de către sponsorii organizației „Kids for him, INC” din SUA, iar bunul imobil a fost înregistrat temporar, în anul 2006, pe numele lui Rusu Ilie, ca ulterior să fie trecut în proprietatea AO „Împărăția copiilor”. Rusu Ilie s-a folosit de situația că imobilele din or. XXX au fost înregistrate pe numele său, iar atunci când membrii asociației obștești au insistat ca aceste bunuri să fie înregistrat pe numele asociației, Rusu Ilie le-a înstrăinat;

- declarațiile martorului Malancea Ludmila - președintele AO „Împărăția copiilor”, potrivit căroră, aproximativ în anul 2006, de către organizația „Kids for him, INC” a fost procurat un imobil, situat în or. XXX, care urma să fie folosit atât în scopuri caritabile de către membrii organizației, cât și pentru depozitarea bunurilor și cazarea temporară a voluntarilor. Imobilul a fost înregistrat temporar pe numele lui Rusu Ilie, fiindu-i permis traiul împreună cu familia sa. Procurarea și înregistrarea imobilului a fost efectuată de către Matei Istudor din numele și banii organizației „Kids for him, INC”. În anul 2014, contabilă asociației Gîscă Oxana a mers la Rusu Ilie pentru perfectarea actelor de transfer a dreptului de proprietate, însă acesta era plecat în F. Rusă. În luna iulie 2015, a aflat că Rusu Ilie a refuzat să găzduiască în acest imobil echipa de voluntari, spunând că bunul are alt proprietar;

- declarațiile martorului Gîscă Anatolie, potrivit căroră, în anul 2007, Matei Istudor 1-a angajat în calitate de meșter la reparația imobilului din XXX, unde împreună cu Grăjdieru Igor, Cucuș Vasile și Neaga Mihail, pe parcursul anilor 2007-2008, au efectuat mai multe lucrări, care au fost finanțate doar din mijloacele financiare a lui Matei Istudor. Persoana responsabilă în acel imobil, care mai și locuia acolo cu familia sa, era Rusu Ilie, de la care a înțeles că este doar posesor al imobilului, unde Matei Istudor 1-a lăsat să trăiască și să aibă grijă de casă;

- declarațiile martorului Capota Elisabeta - membră a bordului „Kids for him, INC”, potrivit căroră, în vara anului 2015, la rugămintea lui Matei Istudor, s-a deplasat la casa misiunii, în or. XXX, pentru a se asigura ca totul este „ok”. Astfel ea, împreună cu alte două persoane, la data de 10 iulie 2015, au bătut la poarta imobilului din str. XXX, dar nu a răspuns nimeni. Totuși, mai târziu au reușit să vorbească cu Rusu Ilie, care le-a anunțat că la XXX nu o să fie tabără, „că aici sunt alți proprietari”. La solicitarea de a lua albiturile care erau depozitate în casa verde, acesta a spus că acestea nu mai sunt acolo din motiv că casa e locuită de alți proprietari, iar bunurile nu cunoaște unde au fost depozitate. Ea a rămas frapată de cele auzite, deoarece știa că imobilul urma să fie folosit temporar de către inculpat, organizația neîmpunându-l pe el sau familia lui să închirieze sau să înstrăineze această proprietate. Mai mult,

acesta era obligat să achite o chirie simbolică de 10-15 dolari SUA. A mai precizat martorul că organizația „Kids for him, INC” a înregistrat și alte proprietăți pe persoane terțe fără a întocmi procură sau alte acte și că au considerat că Rusu Ilie este o persoană de încredere;

- declarațiile martorului Cristina Sicoia - membru al bordului organizației „Kids for him, INC”, iar din 2004 casier al organizație, potrivit căroră, din 2006 și pînă în septembrie 2012, a ținut legătura cu Rusu Ilie, perioadă în care acesta a beneficiat de mai multe transferuri bănești din partea organizației, iar la rîndul său, transmitea rapoarte lunare referitor la cheltuielile pe care le efectuează. În septembrie 2005, bordul misiunii a decis procurarea unei proprietăți în or. XXX. Astfel, în primăvara anului 2006, Matei Istudor a plecat și a văzut proprietățile și tot atunci, pe numele lui Rusu Ilie, ea a făcut 3 transferuri de 6305 dolar SUA, 20200 dolari SUA și 7474 dolari SUA, iar suma de 20000 dolari SUA a fost transmisă din casierie lui Matei Istudor să le ducă personal în Republica Moldova. A precizat că imobilele de pe str. XXX din XXX sunt puse la balanța organizației;

- declarațiile martorului Chiperi (Gîscă) Oxana - voluntară la organizația „Kids for him, INC” și din 23 mai 2013, contabilă la AO „Împărăția Copiilor”, potrivit căroră, în anul 2006, de către „Kids for him, INC”, prin intermediul președintelui Matei Istudor, a fost procurat un imobil pe str. XXX, or. XXX. Din motiv că organizația nu era înregistrată în R. Moldova, imobilul a fost înregistrat pe numele lei Rusu Ilie. A precizat martorul că niciun membru al organizație nu i-a donat inculpatului proprietatea și că acestuia i-a fost permis să locuiască împreună cu familia sa acolo, pe o perioadă nedeterminată, fără însă să fie întocmite acte privind locațiunea. În anul 2006, la acest imobil au fost efectuate din contul organizației mai multe lucrări de renovare, construcție și amenajare. După înregistrarea AO „Împărăția Copiilor”, ea urma să se întâlnească cu Rusu Ilie, care urma să-i dea o procură pentru înregistrarea dreptului de proprietate al asociației asupra imobilului menționat, însă acesta s-a eschivat de la convorbiri, iar din spusele soției acestuia – Mariana - a aflat că inculpatul era plecat de acasă. În iulie 2015, a aflat că inculpatul refuză accesul voluntarilor pe teritoriul imobilului vizat, pe motiv că aparține altor proprietari. Acest fapt a uimit-o foarte mult, deoarece nu-l auzise niciodată pe Rusu Ilie că imobilul i-ar fi fost donat și că îi aparține cu drept de proprietate.

- declarațiile martorului Cernopolc Valeriu potrivit căroră, i-a vîndut lui Rusu Ilie bunurile imobile aflate unul lângă altul pe str. XXX. Bani pentru procurarea imobilelor au fost dați de către Matei Istudor, acestea fiind înscrise pe numele lui Rusu Ilie, care trebuia să fie răspunzător pe ele. După încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare, bunurile au fost renovate, materialele de construcție fiind procurate de către partea vătămată de la baza cu materiale de construcții ce îi aparține. A precizat martorul că imobilele au fost procurate pentru găzduirea grupurilor de tineri;

- declarațiile martorului Cecan Taisia, potrivit căroră, în iunie 2015, căuta să procure o gospodărie în or. XXX. Așa a văzut anunțul despre vînzarea bunului imobil de pe str. XXX. Vînzătorul - Rusu Ilie i-a spus că a scos-o la vînzare pentru că vrea să se mute cu traiul în alt raion. Prețul imobilului era de 80000 lei. A precizat martorul că, în momentul procurării gospodăriei, inculpatul nu i-a spus că aceasta ar avea vreun fel de probleme, că este gajată, sechestrată sau dacă aparține altor proprietari. Peste câteva săptămâni de la achiziționarea imobilului, Rusu Ilie i-a spus ei și soțului său că este căutat de către o sectă religioasă și dacă vine cineva la poartă, să nu răspundă și să nu

deschidă ușa

- declarațiile martorului Sidney Austin Hopkins, potrivit cărora, în anul 2006, Matei Istudor i-a zis că dorește să procure o casă în or. XXX și să o renoveze pentru a primi oaspeții din SUA. În anul 2007, când a venit în R. Moldova, i-a împrumutat lui Matei Istudor, în scopul indicat mai sus, suma de 20000 dolar SUA. Imobilul procurat a fost înregistrată pe numele lui Rusu Ilie, deoarece membrii bordului „Împărăției copiilor” nu aveau posibilitate să circule des în R. Moldova, iar Rusu Ilie la acel moment s-a arătat drept o persoană de încredere. În vara anului 2015, a aflat de la Matei Istudor că nu-l poate găsi pe Rusu Ilie și are probleme cu el, deoarece ultimul a vândut imobilul. A precizat martorul că bunurile imobile au fost procurate pentru ca echipele de voluntari din SUA să aibă unde se caza și că nu i-au fost donate inculpatului, valoarea acestora fiind foarte mare, fapt pe care Matei Istudor nu l-ar fi admis

și actele cauzei:

- procesul-verbal de ridicare din 31.07.2015, a raportului financiar pentru achiziția imobilului de pe str. XXX, or. XXX, corespondența dintre Matei Istudor și Rusu Ilie (f.d.128 v.1);

- procesul-verbal de ridicare a copiilor actelor din dosarul cadastral și dosarul tehnic al imobilului situat în XXX și XXX din 17.08.2015 (f.d.2-26 v.2);

- procesul-verbal de ridicare a copiilor actelor din dosarul cadastral și dosarul tehnic al imobilului situat în XXX din 21.09.2015 (f.d.30-44 v.2);

- procesul-verbal de ridicare din 22.09.2015, a informația de la BC „Moldindconbank”, filiala Soroca, cu privire la rulajele conturilor deschise de către Rusu Ilie (f.d.66-68, v.2).

Astfel, instanța de apel a precizat că probele enumerate supra și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dezbat în totalitate argumentele apărării, precum că fapta inculpatului reprezintă o situație de ordin civil și că nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, iar nerecunoașterea vinovăției în săvârșirea infracțiunii, instanța de apel a apreciat-o drept metodă de apărare și de a se eschiva de la răspundere penală.

Totodată, instanța de apel a precizat că acțiunile inculpatului au fost reținute potrivit dispoziției normei penale de până la modificările din 17 august 2018, potrivit învinuirii formulate și legii penale existente la momentul comiterii infracțiunii. Or, modificările operate în legea penală nu decriminalizează infracțiunea de escrocherie, aceasta fiind descrisă mai desfășurat, motiv pentru care, instanța a reținut în sarcina inculpatului doar acele elemente constitutive ale infracțiunii de escrocherie ce i-au fost incriminate, pentru a nu depăși învinuirea formulată.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a indicat că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor deosebit de grave, de persoana inculpatului, precum și de influența pedepsei asupra corijării și reeducării acestuia și corect a conchis că urmează să-i fie aplicată pedeapsă sub formă 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de administrare a bunurilor materiale și a mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani, fiind o pedeapsă echitabilă și proporțională faptei comise.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe de a admite acțiunea civilă în principiu este greșită, însă, având în vedere prevederile

art.410 alin.(1) Cod de procedură penală, precum și că nici partea civilă și nici acuzatorul de stat nu au contestat sentința, este în imposibilitate de a interveni la acest capitol pentru a nu agrava situația inculpatului în propriul apel.

5. La data de 19 noiembrie 2018, împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Martin Vasile în numele inculpatului care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Rusu Ilie să fie achitat, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, invocând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și eronat a conchis asupra vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate; - instanța nu a apreciat și nu s-a expus asupra faptului că sumele de bani transmise din SUA prin transfer bancar inculpatului i-au fost transmise cu titlu de donație, fapt ce reiese inclusiv din dispozițiile de plată; - nu a ținut cont nici de scopul pentru care au fost procurate bunurile imobile vizate în speță, că i-au fost promise de către partea vătămată drept recompensă pentru cei șapte ani de activitate neplătită în calitate de pastor la biserica baptistă din or. XXX; - eronat a stabilit că între inculpat și partea vătămată ar fi existat vreo înțelegere verbală în favoarea AO „Împărăția Copiilor” și că bunurile imobile i-au fost transmise lui doar în gestiune; - părțile contractului de vânzare-cumpărare sunt inculpatul în calitate de cumpărător și Cernopolc Valeriu și Cernopolc Andriana în calitate de vânzători, bunurile fiind înregistrate cu drept de proprietate pe numele celui dintâi, fără vreo condiție; - partea vătămată nu a pretins niciodată la bunurile imobile vizate, această idee a apărut doar atunci când inculpatul a decis să abandoneze activitatea în biserica baptistă; - instanța nu a avut în vedere nici faptul că partea vătămată are rude în R. Moldova care, la fel, activează în biserica baptistă și, în cazul în care ar fi fost vorba doar de o înregistrare formală a bunurilor imobile, putea să o facă pe numele acestora și nu a inculpatului; - fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, relațiile dintre inculpat și partea vătămată fiind civile; - inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat nu pentru dobândirea prin înșelăciune și abuz de încredere a banilor, ci a bunurilor imobil, însă, potrivit dispozițiilor normei penale în vigoare la data comiterii presupusei infracțiuni, bunurile imobile nu făceau parte din obiectul juridic al escrocheriei; - în speță nu sunt întrunite elementele infracțiunii: „dobândirea ilicită a bunurilor”, „prin înșelăciune”, „prin abuz de încredere”, or întrunirea acestora nu a fost demonstrată prin nicio probă; - instanțele nu au stabilit timpul și împrejurările comiterii infracțiunii, or, stabilind că aceasta a avut loc în perioada 2006 - 20 iulie 2015, nu a indicat ce evenimente au avut loc în această perioadă, bunurile imobile fiind procurate la 21 iunie 2006 și respectiv 15 iulie 2006; - prima instanța a lăsat în umbră declarațiile martorului Cernopolc Andriana, însă a ținut cont de cele date de către martorul Cernopolc Valeriu, care a ignorat organul de urmărire penală și instanța, fiind adus de către reprezentantul părții vătămate; - martorii Sanduleac Alexandru și soții Malancea sunt persoane cointeresate în condamnarea inculpatului, soții Malancea fiind socrii părții vătămate, iar Sanduleac Alexandru s-a răzbunat pe inculpat pentru că acesta, fiind propus anume de el pentru calitatea de pastor al bisericii baptiste din or. Soroca, a părăsit această biserică; - ceilalți martori ale căror declarații au fost luate în considerare la adoptarea soluției de condamnare nu cunosc nimic despre circumstanțele în care au fost încheiate contractele de vânzare-cumpărare; - în speță lipsește latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie, intenția

inculpatului nefiind probată; - sentința de condamnare se bazează pe presupuneri, fiind încălcat principiul prezumției nevinovăției; - la momentul examinării apelului, componența infracțiunii de escrocherie a suferit modificări majore, iar instanța de apel nu a analizat dacă comportamentul inculpatului cade sub incidența noilor prevederi.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În susținerea recursului, recurentul invocă temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Astfel, analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că nici unul dintre acestea nu și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea inculpatului Rusu Ilie, considerând că lipsesc probe care ar confirma vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii imputate, solicitând să fie achitată pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul constată că, prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a audiat inculpatul, partea vătămată și martorii, a cercetat materialele administrate de către organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral.

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția inculpatului de cele incriminate.

Probele indicate în decizia instanței de apel, expuse succint la pct.4 al prezentei decizii, au fost examinate complet și obiectiv, acestea demonstrând faptul comiterii de către inculpat a infracțiunii incriminate, fiind corect apreciate de către instanța de apel.

Astfel, în urma examinării cererii de apel, instanța de apel întemeiat a concluzionat despre existența elementelor componente ale infracțiunii imputate

inculpatului Rusu Ilie, inclusiv vinovăția acesteia, argumentând totodată, netemeinicia afirmației apelantului, precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Cu referire la recursul avocatului în partea în care acesta critică felul în care instanța a apreciat probele administrate în prezenta cauză penală, Colegiul menționează că aceste critici și argumentele aduse nu se încadrează în niciun temei dintre cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cu referire la cele invocate de către avocat în recurs, și anume că instanța de apel nu a analizat dacă comportamentul inculpatului cade sub incidența noilor prevederi ale art.190 alin.(5) Cod penal, care la momentul examinării apelului a suferit modificări majore, instanța de recurs constată că acestea nu sunt fondate, or, contrar celor afirmate, instanța de apel a avut în vedere acest aspect, explicând în hotărârea sa motivul pentru care acțiunile inculpatului au fost reținute potrivit dispoziției normei penale în vigoare până la 17.08.2018 (f.d.83 verso – 84, v.4).

Consecvent, făcând o analiză a temeiurilor indicate în recurs în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei.

Colegiul penal menționează că, în contextul expus, reiterarea de către instanța de recurs a alegațiilor instanței de apel este inoportună or, Colegiul penal le consideră legale și întemeiate.

Or, Colegiul penal va ține seama și de jurisprudența CtEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, dat fiind că, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda*), din care motiv, fără a reitera întreaga motivare a instanțelor de fond, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpatei.

Prin urmare, temeiurile invocate de către partea apărării se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusa eroare de drept, iar hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și care, în totalitatea lor, resping argumentele recursului.

Decizia instanței de apel corespunde prevederilor art.394 Cod de procedură penală, este bine argumentată, motivată, fiind legală și întemeiată. Colegiul penal nu a constatat existența vreunei grave erori de drept, care ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către recurent nu sunt acceptabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi temei pentru instanța de recurs în vederea casării hotărârii contestate, din care considerente, Colegiul penal va dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Martin Vasile în numele inculpatului Rusu Ilie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui Rusu Ilie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 martie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma